

سیاست داخلی/خارجی

افزایش تحریم در شرایط کرونا حیرت‌آور است

تحریم‌های جدید آمریکا در مقایسه با تحریم‌های دیگر از ویژگی خاصی برخوردار نیست. چون کارگزاران آمریکایی چند سالی است که فشار حداکثری را علیه جمهوری اسلامی ایران اعمال می‌کنند و تا به حال زمانی نشده که از این فشار دست بردارند. با این وصف، تحریم‌های جدید برای آمریکا تأثیراتی را دربر خواهد داشت، به این دلیل که جامعه جهانی در شرایط فعلی نظاره‌گر رفتار آمریکا است و تلاش این کشور را برای ضربه زدن به زندگی مردم ایران، آن هم در شرایط فراگیری کرونا می‌بیند و از این جهت اقدامات جدید حیرت‌آور و محکوم است. در عرصه بین‌المللی هم گمان نمی‌رود که به‌جز رژیم اشغالگر قدس و حاکمان سعودی، دولت دیگری این اقدامات را تأیید کند. ما اکنون شاهد انعکاس منفی رفتار آمریکا از طریق رسانه‌ها هستیم. از سوی دیگر، شرایط آمریکا هم ویژه است. این کشور در حال حاضر با چالش‌های جدی و کم‌نظیری در طول ۱۷۰ سال اخیر در حوزه‌های اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و عرصه‌های داخلی و خارجی روبه‌رو است و شواهد حاکی از این است که طی ماه‌های آینده این کشور به سمت یک بحران بزرگ پیش خواهد رفت. از سویی دیگر، تحت این شرایط و با توجه به مشکلات روزافزون آمریکایی‌ها، به نظر می‌رسد که توان آمریکا برای فشار علیه جمهوری اسلامی ایران تا حدود زیادی کاهش پیدا می‌کند و رئیس‌جمهور ایالات متحده هر کسی که باشد، دیگر از بنیه و توان کافی برای اعمال فشار بیشتر بر ملت و کشور ایران برخوردار نیست. نکته دیگری که باید در این زمینه مورد توجه قرار گیرد، موضوع انتخابات آینده ریاست جمهوری آمریکا است و به نظر می‌رسد تحریم‌های جدید این کشور علیه جمهوری اسلامی ایران، می‌تواند بهانه و محملی برای به دست آوردن پول بیشتر از سوی صهیونیست‌ها و تأمین بودجه بیشتر برای تبلیغات ریاست‌جمهوری ترامپ باشد.

باید روش‌های جدیدی برای دور زدن تحریم‌ها ایجاد کرد

هر تحریمی که در باره ایران وضع می‌شود، به هر صورت شامل محدودیت‌هایی است و بی‌تأثیر نیست. اما در طول چهار دهه‌گذشته، جمهوری اسلامی ایران یاد گرفته چگونه در کنار تحریم‌ها زندگی کند. در این سال‌ها چه درباره تحریم‌های قبلی و چه در مورد تحریم‌های جدید، ایران روش‌هایی را برای دور زدن تحریم در پیش گرفته و طبعاً درباره تحریم‌های اخیر نیز تصمیم‌گیران کشور باید روش‌های جدیدی را برای مقابله با این شرایط بررسی کنند تا این دوره طی شود. یکی از موضوعاتی که مورد بحث است، مساله رئیس‌جمهور بعدی آمریکا است و این‌که بر فرض اگر بایدن پیروز شده و خواهان بازگشت برجام باشد، تحریم‌های جدید به‌گونه‌ای تنظیم شده که محدودیت‌ها همچنان به قوت خود باقی باشد و تحریم‌ها ذیل قوانین موجود ایجاد شده است. به طور معمول اگر رئیس‌جمهور آمریکا دستور اجرایی صادر کند رئیس‌جمهور بعدی می‌تواند این دستور را لغو کند. اما اگر قوانین درکنگره آمریکا به تصویب برسد، رئیس‌جمهور امکان لغو آن را ندارد. تحریم‌های جدید نیز در گنگره به تصویب رسیده و حتی اگر جو بایدن رئیس‌جمهور شود، امکان لغو آن را ندارد و گذشته از آن معلوم هم نیست که در صورت پیروزی احتمالی بایدن، وی این تصمیم را داشته باشد. نکته دیگر این‌که به طور معمول، دولت‌های آمریکا از دستاوردهای تحریمی دولت قبلی استقبال می‌کنند و حتی بعضاً آن را افزایش می‌دهند. ما در هردوره‌ای بایکسری تحریم‌های جدید علیه ایران مواجه بوده‌ایم. بنابراین باید گفت در صورتی که بایدن رئیس‌جمهور شود و حتی قصدی برای کاهش تحریم‌ها داشته باشد، دستش برای این‌کار باز نیست. در نتیجه اساساً نباید به تغییر شرایط در صورت پیروزی احتمالی بایدن امید داشت و جمهوری اسلامی ایران باید برای کاهش اثرات تحریمی، روش‌های جدیدی را برای دور زدن آن پیدا کند.

رایزنی ظریف با مقامات چینی

محمدجواد ظریف، وزیرخارجه کشورمان که به دعوت وانگ ویی، وزیر خارجه چین و در اسر هیاتی بلند پایه به این کشور سفر کرده، دیروز با استقبال مقامات چین وارد استان یون نان در جنوب این کشور شد. وی امروز با همتای چینی خود دیدار و گفت‌وگو می‌کند.

گزارش جام‌جم از اهداف تحریم‌های جدید آمریکا علیه ۱۸ بانک ایرانی

تحریم کور علیه جان مردم

گروه سیاسی

وزارت خزانه‌داری آمریکا روز پنجشنبه طی بیانیه‌ای اعلام کرد که نام ۱۸ بانک ایرانی به فهرست شرکت‌های تحت تحریم دفتر کنترل دارایی‌های خارجی (اوفک) که از نهادهای زیرمجموعه این وزارتخانه به شمار می‌رود، اضافه شده است. براساس بیانیه وزارت خزانه‌داری آمریکا، این وزارتخانه اقدام به تحریم بانک سرمایه‌گذاری امین، بانک کشاورزی، بانک مسکن، بانک رفاه کارگران، بانک شهر، بانک اقتصاد نوین، بانک قرض‌الحسنه رسالت، بانک حکمت ایرانیان، بانک ایران‌زمین، بانک منطقه‌ای تعاون اسلامی، بانک کارآفرین، بانک خاورمیانه، بانک قرض‌الحسنه مهر ایران، بانک پاسارگاد، بانک سامان، بانک سرمایه، بانک توسعه‌تعاون و بانک گردشگری کرده‌است. براساس اعلام وزارت دارایی آمریکا، این تحریم‌ها ظرف ۴۵ روز به‌اجرا در خواهد آمد تا شرکت‌ها فرصت کاهش معاملات با ایران را پیدا کنند.

دولت ترامپ از زمان خروجش از برجام در اردیبهشت سال ۹۷ تحریم‌های مختلفی را در قالب طرح فشار حداکثری علیه ایران وضع کرده است تا ایران را پای میز مذاکره بیاورد. اما مقامات جمهوری اسلامی ایران بارها تأکید کردند که ایران هرگز مذاکره تحت فشار با دولتی را که به پیمان‌های قبلی خود پایبند نبوده، نخواهد پذیرفت. در همین حال به‌لحاظ فنی، کارشناسان و نهادهای بین‌المللی مالی معتقدند این تحریم‌ها با وجود ایجاد مشکل برای اقتصاد ایران، نواسته هدف آمریکا یعنی فروپاشی اقتصاد ایران را محقق کند و بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول در گزارش‌های اخیر خود از تخلیه شدن اثر این تحریم‌ها سخن گفته‌اند. صندوق بین‌المللی پول در جدیدترین گزارش خود از چشم‌انداز اقتصاد جهانی، پیش‌بینی کرده‌است که ایران در سال جاری میلادی همانند اکثریت قریب به اتفاق کشورهای جهان، تحت‌تأثیر بحران جهانی کرونا رشد اقتصادی منفی را تجربه خواهد کرد، اما نرخ رشد اقتصادی ایران برای سال آینده میلادی ۳/۱ درصد پیش‌بینی شده است. چندی پیش هم شبکه آمریکایی بلومبرگ در گزارشی تأکید کرده بود سیاست تحریم علیه ایران به‌آخر خط رسیده‌است و آمریکا گزینه‌های زیادی برای اعمال تحریم‌های بیشتر در اختیار ندارد.

چندی پیش هم شبکه آمریکایی بلومبرگ در گزارشی تأکید کرده بود سیاست تحریم علیه ایران به‌آخر خط رسیده‌است و آمریکا گزینه‌های زیادی برای اعمال تحریم‌های بیشتر در اختیار ندارد.

از AFC تا FATF در خدمت قدرت!

دقیقا چند ساعت مانده به بازی حساس نیمه‌نهایی لیگ قهرمانان آسیا بین پرسپولیس و النصر عربستان، کنفدراسیون فوتبال آسیا در حکمی کاملاً یکطرفه و ظالمانه بازیکن شاخص پرسپولیس، عیسی آل‌کثیر را از شش ماه محرومیت از میداین ورزشی و پرداخت جریمه ۱۰هزار دلار محکوم می‌کند تا پرسپولیس از داشتن آل‌کثیر در مقابل النصر عربستان محروم شود. هرچند پرسپولیس بدون آل‌کثیر نیز توانست بر النصر غلبه کند و به فینال صعود کند.

از این اقدام پرسپولیس هم راضی نشد و اندکی بعد طی نامه‌ای خطاب به فدراسیون فوتبال ایران نوشت: «متأسفانه همان‌طور که قبلاً گفتیم این (رفتارها) در راستای تعهدات داده‌شده توسط آقای روحانی به ما در ماه مارس ۲۰۱۸ نیست که در آن اطمینان حاصل کردیم پیشرفت‌های قابل توجهی در این زمینه در راه است.» از طرفی برایان هوک، رئیس وقت گروه ویژه اقدام علیه ایران هم وارد میدان شد تا فشار قیفی‌را احداث‌کنی کند و گفت: «قیفا پس از خودسوزی یک دختر که به اتهام تلاش برای ورود به ورزشگاه خودسوزی کرد، ایران را تهدید کرد که ورود زنان را آزاد کند. متأسفانه این برخورد قاطع یک استثناست و نه یک قاعده در برابر جمهوری اسلامی.» مورگان اورنگاس، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا نیز از همراهی قیفی‌با صورت رسمی تقدیر کرد. تاین‌که نهایتاً پس از اعمال فشارهای سیاسی قیفی، دولت ایران در انفعال تمام برای تماشای بازی کامبوج و ایران جایگاه اختصاصی برای زنان تخصیص داد و قیفی‌نیز اعلام کرد موضوع به زنان اختصاص یافت.

رئیس قیفی، اینفانتینو که این بازی را از نزدیک تماشا می‌کرد

سعید خطیب‌زاده، پیشتر درباره جزئیات سفر ظریف به چین گفته بود؛ در ادامه رایزنی‌های نزدیک جمهوری اسلامی ایران و چین، وزیر خارجه کشورمان به منظور دیدار با وانگ ویی عضو شورای دولتی و وزیر خارجه چین به این کشور می‌رود.

چندی قبل بود که محمدباقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه در اظهارنظری گفته بود: «شدیدترین مرحله تحریم که در گذشته علیه برخی کشورها شاهد بودیم، نفت در برابر غذا بود. اما الان در شرایطی هستیم که این بی‌انصاف‌ها و دزدی‌مان حتی برای غذا و دارو، اجازه فروش یک قطره نفت را نمی‌دهند و اگر هم به فروش می‌رسد، امکان تبادل مالی وجود ندارد.» محمدجواد ظریف، وزیر خارجه کشورمان هم دیروز پس از انتشار بیانیه وزارت خزانه‌داری آمریکا مبنی بر تحریم‌های ثانویه بانک‌های ایرانی، در فضای مجازی نوشت: در میانه همه‌گیری کرونا، رژیم ایالات متحده درصدد نابود کردن کانال‌های باقی‌مانده برای پرداخت پول دارو و غذاست. ظریف یادآوری کرد: ایرانیان این آخرین سوبعیت‌ها را نیز از سر خواهند گذراند اما تپانی برای گرسنگی دادن یک ملت، جنایت علیه بشریت است و آمران و مجریان که پول‌های ما را بلوکه کنند، به دست عدالت سپرده خواهند شد. نکته عجیب و تأمل‌برانگیز این‌که مقامات آمریکایی همزمان با افزایش تحریم‌های ایران، برای مردم کشورمان اشک تمساح می‌ریزند و هرچند وقت یک‌بار نیز با ابراز نگرانی نسبت به شرایط ناشی از شیوع ویروس کرونا مدعی می‌شوند که برای کمک به مردم ایران آمادگی دارند. در یکی از آخرین نمونه‌های این‌گونه رفتار فریبکارانه، سه‌شنبه گذشته بود که مورگان اورنگاس، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا ادعا کرد ایالات متحده نگران بدتر شدن شیوع کرونا در ایران است و دولت آمریکا آمادگی کمک به ایران است. این اظهارنظر مقام آمریکایی، واکنش توییت‌ری سخنگوی وزارت خارجه کشورمان را به همراه داشت و سعید خطیب‌زاده با انتشار مطلبی تأکید کرد: «ایالات متحده همچنان به تکرار پیشنهادهای پوچ و توخالی برای کمک ادامه می‌دهد. یک پیشنهاد: عمل‌تان را با حرف‌تان یکی کنید. از مسدود کردن حق مردم ایران برای استفاده از پول خودشان که در کره جنوبی، عراق و ژاپن بلوکه شده، دست بردارید تا در میانه این همه‌گیری کرونا برای خرید غذا و دارو استفاده شود.»

حتی کشورهای غربی نیز آن را قبول ندارند. درمورد تحریم‌های اخیر هم وزارت خزانه‌داری آمریکا اعلام کرده دولت این کشور استثناهایی برای تجارت انسان‌دوستانه قائل می‌شود و مبادله کالاهای انسان‌دوستانه مثل غذا و دارو از تحریم‌ها معاف است. اما خبرگزاری فرانسه در همین زمینه به نقل از دیپلمات‌های اروپایی نوشت که تحریم‌ها دارای عواقب ناگواری خواهد بود، چون کمتر نهادهای حاضر است با انجام معامله از نوعی با ایران، خطر اقدام حقوقی آمریکا را به جان بخرد. بی‌بی‌سی فارسی هم در گزارشی نوشت: کشورهای اروپایی با تحریم یکپارچه خدمات مالی مخالف‌اند چون می‌تواند موسسات مالی و شرکت‌های اروپایی را در معرض مجازات‌های آمریکا قرار دهد. دویچه‌وله فارسی هم در گزارشی با اشاره به ادعای آمریکا مبنی بر پیش‌بینی این کشور برای باز گذاشتن صدور کالاهای انسان‌دوستانه و پزشکی به ایران نوشت: بسیاری از کارشناسان بر این باورند، صدور کالاهای پزشکی به ایران نیز در سایه اجرای این سیاست دشوار خواهد شد.

به عنوان نمونه، سوزان مالونی، کارشناس امور ایران در موسسه بروکینگز بر این باور است که امکان دسترسی ایران به کالاهای پزشکی و دارو نیز محدود خواهد شد. او با اشاره به کمبود دارو و لوازم پزشکی در ایران و از جمله انسولین و داروهای مربوط به شیمی‌درمانی بر این باور است که اجرای این سیاست عملاً به این کمبودها دامن خواهد زد.

رژد اعاهای مقامات آمریکایی از سوی ایران
تجربه تحریم‌ها در چند ماه گذشته نیز به روشنی اثبات می‌کند که ادعاهای آمریکایی مبنی بر معافیت اقلام انسان‌دوستانه و دارو از تحریم‌های آمریکا، پوچ و توخالی است.

سخنگوی وزارت خارجه دستور کار این سفر را تبادل نظر در مورد تحولات بین‌المللی، منطقه‌ای و گسترش روابط دوجانبه ذکر کرد و افزود: دو کشور در عرصه‌های مهمی مانند مقابله با یکجانبه‌گرایی و مداخله آمریکا در امور داخلی کشورها اتفاق نظر دارند. / ایرنا

می‌شود و همین موضوع امکان داد و ستد کشورهای اروپایی با ایران را به‌شدت محدود خواهد کرد.

ایجاد مشکل برای ریاست‌جمهوری احتمالی بایدن

از سوی دیگر ترامپ با این تحریم‌ها شرایط را به گونه‌ای رقم می‌زند که اگر جو بایدن بتواند در انتخابات پیروز شود، برای تحقق وعده انتخاباتی اش یعنی بازگشت به برجام، کار ساده‌ای در پیش نداشته باشد. به گزارش دویچه‌وله فارسی، تحریم‌های مالی ایران از سوی دونالد ترامپ، حتی در صورت شکست او در انتخابات نیز می‌تواند بازگشت آمریکا به برجام و رفع تحریم‌های این کشور را دشوار سازد. براساس این گزارش، طرح تحریم بانک‌ها و موسسات مالی ایران از سوی آمریکا در ارتباط با دستورالعمل اجرایی ۱۳۹۰۲ اعمال خواهد شد. دولت ترامپ این دستورالعمل را در ماه ژانویه اجرا کرده بود. این دستورالعمل در ارتباط با فعالیت‌های موشکی و هسته‌ای ایران پیش‌بینی شده بود و تحریم بخش‌های مربوط به معادن و ساخت‌وساز ایران را نیز دربر می‌گرفت. طرفداران تشدید تحریم‌های ایران و از جمله اعضای بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها بر این باورند که در صورت تحریم بانک‌ها و موسسات مالی ایران در ارتباط با فعالیت‌های هسته‌ای و موشکی، امکان تجدیدنظر در این سیاست برای جو بایدن محذور خواهد شد.

دیچه‌وله در این گزارش نوشته است: بایدن در صورت پیروزی برای رفع این تحریم‌ها باید ثابت کند که این موسسات در فعالیت‌های هسته‌ای و موشکی ایران نقشی ندارند و اثبات چنین امری، دشوار و زمانبر خواهد بود.

تلاش ایران برای مدیریت شرایط

به دنبال تحریم‌های جدید آمریکا، عبدالناصر همتی، رئیس‌کل بانک مرکزی در گفت‌وگوی تلفنی با حسن روحانی، رئیس‌جمهور کشورمان، گزارشی از روند تأمین ارز کالاهای اساسی و دارو در چارچوب برنامه تدوینی دولت ارائه کرد.

روحانی در این تماس تلفنی، تلاش‌های آمریکا برای ایجاد موانع و مشکلات جدی در نقل و انتقال ارزی برای تأمین دارو و غذا را ظالمانه، تروریستی و غیرانسانی خواند و تأکید کرد آمریکایی‌ها با این نوع اقدامات ضدانسانی و حقوق بشری نمی‌توانند مقاومت ملت ایران را بشکنند.

حسن روحانی اظهار کرد: «اقدامات دولت آمریکا در چارچوب تلاش‌های تبلیغاتی-سیاسی با اهداف داخلی خودشان است.»

رئیس‌کل بانک مرکزی نیز در این گفت‌وگو تصریح کرد: «تحریم‌های جدید آمریکا معافیت‌های قبلی دارو و کالاهای اساسی را لغو نکرده و بانک‌هایی که در این مرحله مشمول تحریم ثانویه شده‌اند، همچنان از سونیتف استفاده کرده و به کار تأمین مالی کالاهای اساسی ادامه خواهند داد.» همتی گفت: «دولت آمریکا به بهانه‌های مختلف، موانع و مشکلات جدی در نقل و انتقال ارزی برای تأمین دارو و غذا ایجاد می‌کند ولی با تلاش بانک مرکزی، بانک‌ها و تجار محترم، با استفاده از روش‌های خاص نگذاشتیم کمبودی از این لحاظ ایجاد شود.»

FATF: نهادهای کارشناسی پاسایی؟!

در ماجرای اجرای برنامه اقدام FATF توسط ایران نیز شاهد رفتار سیاسی این گروه ویژه مالی بودیم. آنچنان‌که تا امروز ایران ۳۹ بند از ۶۱ بند درخواستی FATF را اجرا کرده است و نه‌تنها وضعیتش از منظر FATF مثبت نشده بلکه با اعمال فشار آمریکا، ایران وارد لیست سیاه این نهاد بین‌المللی شده است. حتی بالاتر از این FATF در بیانیه‌های عمومی خود می‌گوید اگر ایران برنامه اقدام درخواستی FATF را هم کامل اجرایی‌کند هیچ تضمینی برای خروج از لیست سیاه نیست و بحث گام بعدی (NEXT STEP) را مطرح می‌کند. نمونه‌کره شمالی نیز جلوی چشم‌ماست که با وجود پیوستن کره شمالی به کنوانسیون پارمو و CFT، نام این کشور از لیست سیاه FATF خارج نشده‌است. حتی بالاتر از همه اینها هنوز از یاد نبرده‌ایم که سازمان ملل متحد تحت تهدیدهای مالی عربستان نام این کشور را از فهرست سیاه ناقضان حقوق کودک در جریان حمله به مردم یمن حذف کرد و بان‌کی مون، دبیرکل وقت سازمان ملل رسماً اعتراف کرد که به‌خاطر یک مشت دلار سعودی این اقدام را کرده است. لذا همان‌طور که روشن است اساساً نهادهای بین‌المللی که با ظاهر انسان‌دوستانه و فنی شکل گرفته‌اند، در عمل در حکم ابزار و سلاح قدرت‌های جهانی هستند. ابزارهایی جهت تثبیت قدرت‌شان و اعمال فشار به کشورها جهت تغییر رفتار آنها و با تحمیل قواعد خود به آنها به سمت اجبار نرم کشورها به تغییر هنجارها و ارزش‌ها و نهایتاً زمینه هضم در هاضمه نظام بین‌الملل را فراهم نمایند.]